

Супровідна інформація

Дата ухвалення рішення	Дата реєстрації			
12.10.2020	12.11.2020			
Номер справи	Номер рішення	Форма судочинства	Суддя	Суд
911/1034/20	92770001	Господарське	Щоткін О.В.	Господарський суд Київської області

Позивач

[АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "НАФТОГАЗ УКРАЇНИ" / 20077720](#)

Відповідач

[ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ" / 31254730](#)

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

вул. Симона Петлюри, 16/108, м. Київ, 01032, тел. (044) 235-95-51, e-mail:
inbox@ko.arbitr.gov.ua

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"12" жовтня 2020 р. Справа № 911/1034/20

Господарський суд Київської області у складі судді Щоткіна О.В., розглянувши матеріали справи

за позовом Акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»

до Товариства з обмеженою відповідальністю «Ресурсозбереження»

про стягнення 2001527,91 грн

за відсутності представників сторін у зв'язку з їх неявкою

СУТЬ СПОРУ:

До Господарського суду Київської області звернулось Акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (далі - позивач, НАК «Нафтогаз України») з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю «Ресурсозбереження» (далі - відповідач, ТОВ «Ресурсозбереження») про стягнення 2001527,91 грн, з яких: 1605839,83 грн основного боргу, 165336,74 грн пені, 81686,99 грн 3% річних та 148664,35 грн інфляційних втрат.

В обґрунтування позовних вимог позивач посилається на неналежне виконання відповідачем зобов'язань за договором постачання природного газу від 21.09.2017 № 2168/1718-ТЕ-17 в частині повної та своєчасної оплати вартості поставленого позивачем природного газу.

Ухвалою Господарського суду Київської області від 29.04.2020 відкрито провадження у справі за правилами загального позовного провадження з призначенням підготовчого засідання на 25.05.2020.

В рамках підготовчого провадження відповідачем подано клопотання про залишення позову без розгляду на підставі п. 8 ч. 1 ст. 226 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України), оскільки надані позивачем відомості про відсутність обов'язкового, встановленого законом, досудового порядку врегулювання спору між сторонами не відповідають дійсним обставинам та вимогам законодавства, а також умовам договору між сторонами.

Відповідач стверджує, що законодавством, зокрема ч. 5 ст. 12 Закону України «Про ринок природного газу», закріплена обов'язковість досудового врегулювання спорів у договорах постачання природного газу, оскільки за умови відсутності встановленого способу досудового вирішення спорів з постачальником газу, розмішеного на офіційному веб-сайті постачальника, договір вважається неукладеним як такий, що не містить істотних умов.

У підготовчому засіданні 03.08.2020 представник позивача усно заперечував проти задоволення вказаного клопотання, оскільки вважає, що між сторонами відсутні розбіжності, які б підлягали вирішенню шляхом переговорів та консультацій в порядку досудового врегулювання.

У підготовчому засіданні 03.08.2020 суд, заслухавши усні пояснення представників сторін, відхилив клопотання відповідача, виходячи з такого.

Відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 226 ГПК України суд залишає позов без розгляду, якщо провадження у справі відкрито за заявою, поданою без додержання вимог, викладених у статтях 162, 164, 172, 173 цього Кодексу, і позивач не усунув цих недоліків у встановлений судом строк.

Суд звертає увагу, що ухвалою суду від 29.04.2020 про відкриття провадження у справі прийнято позовну заяву до розгляду як таку, що відповідає вимогам ст. 162, 164, 172 ГПК України, підстав для залишення позовної заяви без руху та повернення позовної заяви чи відмови у відкритті провадження судом встановлено не було.

Водночас судом враховано, що відповідно до рішення Конституційного Суду України від 09.07.2002 № 15-рп/2002, обрання певного засобу правового захисту, у тому числі і досудового врегулювання спору, є правом, а не обов'язком особи, яка добровільно, виходячи з власних інтересів, його використовує. Встановлення законом обов'язкового досудового врегулювання спору обмежує можливість реалізації права на судовий захист, яке, в свою чергу, не може бути обмежене законом, іншими нормативно-правовими актами. Встановлення законом або договором досудового врегулювання спору за волевиявленням суб'єктів правовідносин не є обмеженням юрисдикції судів і права на судовий захист.

Як зазначено у п. 8 постанови пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996 № 9 «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя», суд не вправі відмовити

особі в прийнятті позовної заяви чи скарги лише з тієї підстави, що її вимоги можуть бути розглянуті в передбаченому законом досудовому порядку.

Аналогічна правова позиція щодо досудового врегулювання спору викладена також у п. 3.17.2. постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 № 18 «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції».

У даному випадку позивач скористався конституційним правом на судовий захист та звернення до господарського суду за захистом своїх порушених, на його думку, прав та охоронюваних законом інтересів.

Таким чином суд дійшов висновку, що клопотання відповідача про залишення позову без розгляду є необґрунтованим та задоволенню не підлягає.

Також відповідачем було подано відзив на позовну заяву, у якому вважає хибними правові підстави позивача, якими він обґрунтовує позов, а саме положення ст. 625, 655, 692 Цивільного кодексу України про загальні засади регулювання відносин купівлі-продажу та загальні засади цивільно-правової відповідальності. Відповідач вважає, що правові відносини між сторонами регулюються спеціальним законом - Законом України «Про ринок природного газу» та Господарським кодексом України, і лише у випадках, коли наведеними нормативними актами господарського права не врегульовано господарські відносини, підлягають застосуванню загальні норми цивільного права.

Заперечуючи проти вимог позивача про стягнення пені, відповідач зауважує на необґрунтованість нарахування позивачем пені за періоди, що перевищують шестимісячний термін, встановлений ч. 6 ст. 232 Господарського кодексу України.

Крім того відповідач стверджує про безпідставність нарахування позивачем інфляційних втрат та 3% річних на підставі ст. 625 Цивільного кодексу України, з огляду на те, що вказана норма застосовується для загального кола осіб. На думку відповідача, для позивача і відповідача, які є спеціальними суб'єктами - господарюючими підприємствами, встановлено спеціальні норми відповідальності за порушення грошових зобов'язань, які передбачені Законом України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань».

Водночас відповідач у відзиві повідомив, що ТОВ «Ресурсозбереження» на користь НАК «Нафтогаз України» сплачено 130000,00 грн в рахунок виконання зобов'язань за договором, а також про визнання боргу в сумі 964497,02 грн.

Разом з тим відповідач просить суд в порядку ст. 239 ГПК України визначити порядок виконання судового рішення шляхом встановлення обмеження на пред'явлення виконавчого документа до виконання на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни, а також розстрочити виконання суми заборгованості на термін - 1 (один) рік рівними частинами, що сплачуються/стягуються щомісяця.

Позивачем подано відповідь на відзив, у якому, заперечуючи проти доводів відповідача, викладених у відзиві, НАК «Нафтогаз України» зауважує на те, що приписами ст. 12 Закону України «Про ринок природного газу» передбачено, що права та обов'язки постачальників і споживачів визначаються цим Законом, Цивільним і Господарським кодексами України, правилами постачання природного газу, іншими нормативно-правовими актами, а також договором постачання природного газу. Позивач звертає увагу на те, що в основу укладеного між сторонами договору покладено типовий договір постачання природного газу, який затверджено постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2501.

Також позивач стверджує, що розрахунок пені, яка підлягає до стягнення, здійснено згідно з вимогами ст. 232 Господарського кодексу України, та з наступного дня від дня прострочення основного зобов'язання. На переконання позивача, відповідачем неналежним чином проаналізовано розрахунок позовних вимог, оскільки позивач не здійснював нарахування пені поза межами шести місяців.

Крім того позивач зауважив на те, що наслідки прострочення боржником грошового зобов'язання у вигляді 3% річних та інфляційних втрат, передбачених ч. 2 ст. 625 Цивільного кодексу, не є санкцією, передбаченою умовами договору за неналежне виконання його умов та не входять до складу основного зобов'язання, а виступають способом захисту майнового права та інтересу, який полягає у відшкодуванні матеріальних втрат кредитора та отриманні компенсації від боржника за користування утримуваними ним грошовими коштами, належними до сплати кредиторів (позивачеві), ці кошти нараховуються незалежно від вини боржника. Позивач вважає безпідставними посилання відповідача на застосування до спірних правовідносин Закону України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань», оскільки останній регулює питання відповідальності юридичних осіб за прострочення виконання грошового зобов'язання виключно у вигляді пені.

З метою вирішення питань, визначених ч. 2 ст. 182 ГПК України, підготовче засідання неодноразово відкладалось, строк підготовчого провадження продовжено на тридцять днів, про що 12.06.2020 судом постановлено ухвалу.

На підставі ухвали Господарського суду Київської області від 17.08.2020 закрито підготовче провадження та призначено справу до судового розгляду по суті на 14.09.2020.

Через канцелярію суду 10.09.2020 від ТОВ «Ресурсозбереження» надійшли заперечення на відповідь на відзив, у яких відповідач зазначає, що оскільки позивач заперечує обов'язковість досудового врегулювання спору, який в силу ст. 12 Закону України «Про ринок природного газу» є істотною умовою договору, то сторони не досягли згоди з усіх істотних умов договору постачання природного газу, а тому не може настати будь-яка відповідальність за невиконання грошових зобов'язань, оскільки така відповідальність не може ґрунтуватися на неукладеному договорі.

Відповідач вважає, що позивач при поданні позову НАК «Нафтогаз України» замінено відносини постачання природного газу, які ґрунтуються на ст. 714 Цивільного кодексу України та ст. 12 Закону України «Про ринок природного газу» на відносини купівлі-продажу на ґрунті ст. 655, 692 Цивільного кодексу України. На переконання відповідача, підстави позову не ґрунтуються на законодавстві про ринок природного газу, а позовна заява не містить жодного посилання на законодавство в галузі постачання природного газу, що регулює дійсні правовідносини сторін.

В судовому засіданні 14.09.2020 суд заслухав вступне слово представника позивача стосовно предмета та підстав заявленого позову та представника відповідача стосовно змісту та підстав своїх заперечень проти позову.

У зв'язку з неможливістю вирішення спору по суті в судовому засіданні 14.09.2020 судом оголошено перерву до 12.10.2020.

На електронну пошту суду 09.10.2020 від ТОВ «Ресурсозбереження» надійшло клопотання, в якому відповідач просить суд, на підставі п. 2 ч. 1 ст. 227 ГПК України, зупинити провадження у справі до залучення до участі у справі іншого адвоката як представника ТОВ «Ресурсозбереження».

Вказане клопотання обґрунтоване тим, що представник відповідача адвокат Павліченко М.С. телефонограмою повідомив про наявність у нього ознак захворювання (висока температура та біль у грудній клітині), а також про факти його контакту з особами, які захворіли на гостру респіраторну хворобу COVID-19, що унеможлиблює виконання ним функцій представника в господарському суді.

Суд, розглянувши клопотання відповідача про зупинення провадження у справі, дійшов висновку, що клопотання не підлягає задоволенню, виходячи з такого.

Так, частиною 3 ст. 195 ГПК України визначено, що провадження у справі на стадії її розгляду по суті зупиняється тільки з підстав, встановлених пунктами 1-3 частини першої статті 227 та пунктом 1 частини першої статті 228 цього Кодексу.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 227 ГПК України, суд зобов'язаний зупинити провадження у справі у випадку необхідності призначення або заміни законного представника учасника справи.

Частинами 1 та 2 ст. 57 «Законні представники» ГПК України встановлено, що інтереси малолітніх осіб віком до чотирнадцяти років, а також недієздатних фізичних осіб представляють у суді відповідно їхні батьки, усиновлювачі, опікуни чи інші особи, визначені законом. Інтереси неповнолітніх осіб віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років, а також осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, можуть представляти у суді відповідно їхні батьки, усиновлювачі, піклувальники чи інші особи, визначені законом. Суд може залучити до участі в таких справах неповнолітню особу чи особу, цивільна дієздатність якої обмежена.

Статтею 57 ГПК України чітко визначено коло осіб чий саме інтереси представляють законні представники, а саме: малолітніх осіб віком до 14 років; недієздатних фізичних осіб; неповнолітніх осіб віком від 14 до 18 років; осіб, цивільна дієздатність яких обмежена.

Враховуючи той факт, що відповідач не підпадає під коло осіб, чий інтереси представляють законні представники, а питання представництва юридичних осіб, якою є відповідач у справі, врегульовано ст. 56 «Участь у справі представника» та ст. 58 «Особи, які можуть бути представниками» ГПК України, суд відмовляє в задоволенні клопотання відповідача про зупинення провадження у справі, з огляду на його необґрунтованість та безпідставність.

На електронну пошту суду 12.10.2020 від позивача надійшло клопотання про долучення до матеріалів справи належним чином засвідчені копії додаткової угоди № 4 від 02.08.2018 та додаткової угоди № 5 від 03.09.2018 і врахувати їх при прийнятті рішення у справі.

Мотивуючи вказане клопотання, позивач посилається на те, що під час проголошення вступного слова під час розгляду справи по суті представник відповідача зазначив про те, що не визнає позовних вимог за актами приймання-передачі природного газу від 31.08.2018 та від 30.09.2018, оскільки до матеріалів справи не додано додаткових угод про постачання газу у період серпень-вересень 2018 року.

Позивач зазначає, що до позовної заяви додано акти приймання-передачі природного газу за серпень та вересень 2018 року, проте додаткові угоди № 4 від 02.08.2018 та № 5 від 03.09.2018 не були додані. За словами позивача, позовна заява готувалася та була подана до суду 21.04.2020. У цей період постановою Кабінету Міністрів України № 211 від 11.03.2020 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» з 12.03.2020 на всій території України запроваджено карантин. Позивач твердить, що у зв'язку із запровадженням карантинних заходів, в режим та порядок роботи НАК «Нафтогаз України» були внесені відповідні зміни, пов'язані з переведенням працівників на дистанційний режим виконання трудових обов'язків, що, в свою чергу зумовило помилкове неподання додаткових угод № 4 та № 5 до позовної заяви.

За приписами ст. 80 ГПК України позивач, особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб, повинні подати докази разом з поданням позовної заяви. Докази, не подані у встановлений законом або судом строк, до розгляду судом не приймаються, крім випадку, коли особа, яка їх подає, обґрунтувала неможливість їх подання у вказаний строк з причин, що не залежали від неї.

Розглянувши клопотання позивача про долучення до матеріалів справи доказів та оцінивши наведені у ньому обставини неможливості подання таких доказів у встановлений законом строк, суд визнав клопотання обґрунтованим та таким, що підлягає задоволенню.

Також на електронну пошту суду представником позивача подано клопотання про відкладення розгляду справи, яке обґрунтоване тим, що у зв'язку із запровадженням карантинних заходів та збільшення випадків захворювання серед працівників компанії, посилені карантинні заходи, в режим та порядок роботи позивача внесені відповідні зміни, пов'язані з переведенням працівників на дистанційний режим виконання трудових

обов'язків та запровадження режимів чергування.

Відповідно до ч. 1, 2 ст. 202 ГПК України неявка у судове засідання будь-якого учасника справи за умови, що його належним чином повідомлено про дату, час і місце цього засідання, не перешкоджає розгляду справи по суті, крім випадків, визначених цією статтею.

Суд відкладає розгляд справи в судовому засіданні в межах встановленого цим Кодексом строку з таких підстав: 1) неявка в судове засідання учасника справи, щодо якого немає відомостей про направлення йому ухвали з повідомленням про дату, час і місце судового засідання; 2) перша неявка в судове засідання учасника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які судом визнано поважними; 3) виникнення технічних проблем, що унеможливають участь особи у судовому засіданні в режимі відеоконференції, крім випадків, коли відповідно до цього Кодексу судове засідання може відбутися без участі такої особи; 4) необхідність витребування нових доказів, у випадку коли учасник справи обґрунтував неможливість заявлення відповідного клопотання в межах підготовчого провадження.

Відповідно до п. 1 ч. 3 ст. 202 ГПК України якщо учасник справи або його представник були належним чином повідомлені про судове засідання, суд розглядає справу за відсутності такого учасника справи у разі: неявки в судове засідання учасника справи (його представника) без поважних причин або без повідомлення причин неявки.

Правовий аналіз приписів наведеної вище норми чинного процесуального законодавства свідчить про те, що відкладення розгляду справи є правом та прерогативою суду, основною умовою для якого є не наявність відповідного клопотання учасника судового процесу, а саме неможливість вирішення спору у даному судовому засіданні.

Судом враховано, що відповідачем у даній справі є юридична особа, яка на власний розсуд обирає представників для захисту та представництва її інтересів. Відповідачем не доведено суду неможливості заміни представника, а також неможливості розгляду справи без участі його представника на підставі письмових доказів у справі, у зв'язку з чим суд відхиляє клопотання представника позивача про відкладення розгляду справи.

Відповідно до ч. 1 ст. 233 ГПК України, суди ухвалюють рішення, постанови іменем України негайно після закінчення судового розгляду.

У разі неявки всіх учасників справи у судове засідання, яким завершується розгляд справи, розгляду справи без повідомлення (виклику) учасників справи суд підписує рішення без його проголошення (ч. 4 ст. 240 ГПК України).

Дослідивши наявні в матеріалах справи докази, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні дані, на яких ґрунтується позов та заперечення проти позовних вимог, об'єктивно оцінивши докази, які мають значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд

ВСТАНОВИВ:

Між НАК «Нафтогаз України» (постачальник) та ТОВ «Ресурсозбереження» (споживач) 21.09.2017 укладено договір постачання природного газу № 2168/1718-ТЕ-17 (далі - Договір), відповідно до п. 1.1. якого постачальник зобов'язується поставити споживачеві у 2017-2018 роках природний газ, а споживач зобов'язується оплатити його на умовах цього договору.

За умовами п. 1.2. Договору природний газ, що постачається за ним договором, використовується споживачем виключно для виробництва теплової енергії для надання послуг і опалення та постачання гарячої води населенню.

За цим договором може бути поставлений природний газ (за кодом згідно з УКТЗЕД 2711 21 00 00) власного видобутку (природний газ, видобутий на території України) та/або імпортований природний газ, ввезений ПАТ «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на митну територію України (п. 1.4. Договору).

Відповідно до п. 2.1. Договору постачальник передає споживачу з 01.10.2017 по 31.03.2018 (включно) природний газ орієнтовним обсягом до 2890,0 тис. куб. метрів, у тому числі по місяцях (тис. куб. м): жовтень - 330,0; листопад - 450,0; грудень - 520,0; січень - 640,0 лютий - 500,0; березень - 450,0.

Згідно з п. 3.7. Договору приймання-передача природного газу, переданого постачальником споживачеві у відповідному місяці постачання, оформлюється актом приймання-передачі. Обсяг використання природного газу споживачем у відповідному місяці постачання встановлюється шляхом складення добових обсягів, визначених на підставі показів комерційного вузла/вузлів обліку природного газу.

За умовами п. 5.2. Договору ціна за 1000 куб. м газу на дату укладання договору становить 4942,00 гривні, крім того податок на додану вартість (ПДВ) - 20%. Усього до сплати разом з податком на додану вартість - 5930,40 грн.

Загальна сума вартості природного газу за цим Договором складається із сум вартості місячних поставок природного газу (п. 5.4. Договору).

Пунктом 6.1. Договору обумовлено, що оплата за природний газ здійснюється споживачем виключно коштами шляхом 100-відсоткової поточної оплати протягом місяця поставки природного газу. Остаточний розрахунок за фактично переданий природний газ здійснюється до 25 числа (включно) місяця, наступного за місяцем поставки газу.

Підпунктом 6 п. 7.2. Договору обумовлено, що споживач зобов'язаний своєчасно оплачувати вартість поставленого природного газу в розмірі та порядку, що передбачені цим договором.

Згідно з п. 8.2. Договору у разі прострочення споживачем оплати згідно пункту 6.1. цього договору він зобов'язується сплатити постачальнику пеню в розмірі 16,4% річних, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який нараховується пеня, розраховану від суми простроченого платежу за кожний день прострочення.

Договір набирає чинності з дати підписання уповноваженими представниками сторін та скріплення підпису постачальника печаткою, і діє в частині реалізації природного газу з 01.10.2017 до 31.03.2018 (включно), а в частині проведення розрахунків - до їх повного здійснення (п. 12.1. Договору).

До Договору між сторонами уклалися додаткові угоди: № 1 від 11.01.2018, № 2 від 02.04.2018; № 3 від 04.06.2018; № 4 від 02.08.2018; № 5 від 03.09.2018.

Зокрема, додатковою угодою № 1 від 11.01.2018 сторони виклали п. 8.2. у наступній редакції: «У разі прострочення споживачем оплати згідно пункту 6.1. цього договору він зобов'язується сплатити постачальнику пеню в розмірі 15,3% річних, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який нараховується пеня, розраховану від суми простроченого платежу за кожний день прострочення. Нарахування пені не здійснюється постачальником на суми оплат, проведені споживачем відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256.».

Додатковою угодою № 2 від 02.04.2018 сторони, зокрема: доповнили п. 2.1. Договору абзацом у наступній редакції: «Постачальник передає споживачу в період з 01.04.2018 по 31.05.2018 (включно) природний газ орієнтовним обсягом до 210,0 тис. куб. м, у тому числі по місяцях (тис. куб. м): квітень - 110,0; травень - 100,0.»; продовжили дію договору по 31.05.2018.

Додатковою угодою № 3 від 04.06.2018 сторони, зокрема: доповнили п. 2.1. Договору абзацом у наступній редакції: «Постачальник передає споживачу в період з 01.06.2018 по 31.07.2018 (включно) природний газ орієнтовним обсягом до 200,0 тис. куб. м, у тому числі по місяцях (тис. куб. м): червень - 100,0; травень - 100,0.»; продовжили дію договору по 31.07.2018.

Додатковою угодою № 4 від 02.08.2018 сторони, зокрема: доповнили п. 2.1. Договору

абзацом у наступній редакції: «Постачальник передає споживачу в період з 01.08.2018 по 31.08.2018 (включно) природний газ орієнтовним обсягом до 100,0 тис. куб. м.»; продовжили дію договору по 31.08.2018.

Додатковою угодою № 5 від 03.09.2018 сторони, зокрема: доповнили п. 2.1. Договору абзацом у наступній редакції: «Постачальник передає споживачу в період з 01.09.2018 по 30.09.2018 (включно) природний газ орієнтовним обсягом до 100,0 тис. куб. м.»; продовжили дію договору по 30.09.2018.

На виконання умов Договору, з урахуванням додаткових угод, постачальник передав споживачу у власність природний газ на загальну суму 15671503,05 грн, що підтверджується наявними у матеріалах справи належним чином засвідченими копіями актів приймання-передачі природного газу, а саме: від 31.10.2017 на суму 973398,06 грн; від 30.11.2017 на суму 2066530,91 грн; від 31.12.2017 на суму 2325511,48 грн; від 31.01.2018 на суму 2610894,18 грн; від 28.02.2018 на суму 2478883,48 грн; від 31.03.2018 на суму 2639294,87 грн; від 30.04.2018 на суму 790433,36 грн; від 31.05.2018 на суму 504534,71 грн; від 30.06.2018 на суму 464095,31 грн; від 31.07.2018 на суму 306583,88 грн; від 31.08.2018 на суму 68336,00 грн; від 30.09.2018 на суму 443006,81 грн. Зазначені акти приймання-передачі оформлені належним чином, підписані уповноваженими представниками сторін і скріплені печатками підприємств.

Наявні у матеріалах справи копії банківських виписок свідчать про те, що споживачем на виконання умов Договору здійснено розрахунок за отриманий від постачальника природний газ на загальну суму 14065663,22 грн.

Звертаючись з позовом до суду, позивач посилається на те, що оплату за переданий газ відповідач здійснював несвоєчасно та не виконав зобов'язання у визначений Договором строк, чим порушив умови господарського зобов'язання, зокрема вимоги п. 6.1. Договору.

За словами позивача, станом на 19.02.2020 сума основного боргу за Договором становить 1605839,83 грн.

Зі свого боку позивач визнав позовні вимоги в частині заборгованості в сумі 964497,02 грн та повідомив суд про те, що ТОВ «Ресурсозбереження» на користь НАК «Нафтогаз України» 130000,00 грн заборгованості в рахунок виконання зобов'язань за Договором. Разом з тим час розгляду справи по суті відповідач не визнав заборгованість за актами приймання-передачі природного газу від 31.08.2018 на суму 68336,00 грн та від 30.09.2018 на суму 443006,81 грн.

Водночас відповідач посилався на неукладеність Договору, оскільки позивач при зверненні з позовом до суду знехтував однією з істотних умов Договору щодо досудового вирішення спорів, а саме п. 10.1. Договору, відповідно до умов якого у разі виникнення спорів (розбіжностей) сторони зобов'язуються розв'язувати їх шляхом проведення переговорів та консультацій.

Відповідно до ст. 626 Цивільного кодексу України, договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

За приписами ст. 180 Господарського кодексу України, зміст господарського договору становлять умови договору, визначені угодою його сторін, спрямованою на встановлення, зміну або припинення господарських зобов'язань, як погоджені сторонами, так і ті, що приймаються ними як обов'язкові умови договору відповідно до законодавства. При укладенні господарського договору сторони зобов'язані у будь-якому разі погодити предмет, ціну та строк дії договору.

Частиною 2 даної норми матеріального права встановлено, що господарський договір вважається укладеним, якщо між сторонами у передбаченому законом порядку та формі досягнуто згоди щодо усіх його істотних умов. Істотними є умови, визнані такими за законом чи необхідні для договорів даного виду, а також умови, щодо яких на вимогу однієї із сторін повинна бути досягнута згода.

Відповідно до ч. 5 ст. 12 Закону України «Про ринок природного газу» договір постачання повинен містити такі істотні умови: 1) обов'язок постачальника забезпечити споживача всією необхідною інформацією про загальні умови постачання (у тому числі ціни), права та обов'язки постачальника та споживача, зазначення актів законодавства, якими регулюються відносини між постачальником і споживачем, наявні способи досудового вирішення спорів з таким постачальником шляхом її розміщення на офіційному веб-сайті постачальника; 2) обов'язок постачальника забезпечити споживача інформацією про обсяги та інші показники споживання природного газу таким споживачем на безоплатній основі; 3) обов'язок постачальника повідомити споживачу про намір внесення змін до договору постачання природного газу в частині умов постачання до початку дії таких змін та гарантування права споживача на дострокове розірвання договору постачання, якщо нові умови постачання є для нього неприйнятними; 4) обов'язок постачальника забезпечити споживачу вибір способу оплати з метою уникнення дискримінації; 5) обов'язок постачальника забезпечити споживача прозорими, простими та доступними способами досудового вирішення спорів з таким постачальником; 6) порядок відшкодування та визначення розміру збитків, завданих внаслідок порушення договору постачання.

Згідно з п. 1 ст. 627 Цивільного кодексу України, сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Дослідивши зміст укладеного між сторонами Договору, суд дійшов висновку, що сторони дійшли згоди щодо предмета договору, його загального обсягу визначивши їх у розділах 1 та 2 цього правочину; у розділі 3 Договору визначили порядок та умови передачі природного газу; у розділах 5 та 6 спірного правочину обумовили ціну газу і порядок розрахунків; у розділі 7 передбачили права та обов'язки сторін; у розділі 8 передбачили відповідальність сторін; у розділі 9 визначили умови щодо форс-мажорних обставин; у розділі 10 наведено порядок вирішення спорів; розділ 11 містить інші умови, до яких віднесено, у тому числі порядок внесення змін до договору; у розділі 12 Договору наведено строк дії договору.

Відповідно до ст. 207 Цивільного кодексу України, правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах, у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, а також якщо він підписаний його стороною (сторонами). Правочин, який вчиняє юридична особа, підписується особами, уповноваженими на це її установчими документами, довіреністю, законом або іншими актами цивільного законодавства.

Спірний договір підписано обома сторонами і скріплено печатками їх підприємств.

Приймаючи до уваги наведені норми, договір постачання природного газу № 2168/1718-ТЕ-17 від 21.09.2017, у розумінні наведених приписів чинного законодавства України, є таким, що укладений між позивачем та відповідачем.

При цьому стосовно дійсності підписів та факту підписання договору уповноваженими особами зауважень не висловлено.

Водночас суд також вважає за доцільне зазначити наступне.

Згідно з позицією Конституційного Суду України, викладеної в рішенні № 15-рп/2002 від 09.07.2002 у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «Кампус Коттон клуб» щодо офіційного тлумачення положення частини 2 статті 124 Конституції України, впливає, що кожен із суб'єктів правовідносин у разі виникнення спору може звернутися до суду за його вирішенням. Суб'єктами таких правовідносин можуть бути громадяни, іноземці, особи без громадянства, юридичні особи та інші суб'єкти цих правовідносин. Зазначена норма, як і інші положення Конституції України, не містять застереження щодо допустимості судового захисту тільки після досудового врегулювання спору та неприпустимості здійснення правосуддя без його застосування.

Можливість використання суб'єктами правовідносин досудового врегулювання спорів може бути додатковим засобом правового захисту, який держава надає учасникам певних правовідносин, що не суперечить принципу здійснення правосуддя виключно судом. Виходячи з необхідності підвищення рівня правового захисту, держава може стимулювати вирішення правових спорів у межах досудових процедур, однак їх використання є правом, а не обов'язком особи, яка потребує такого захисту.

Право на судовий захист не позбавляє суб'єктів правовідносин можливості досудового врегулювання спорів. Це може бути передбачено цивільно-правовим договором, коли суб'єкти правовідносин добровільно обирають засіб захисту їхніх прав. Досудове врегулювання спору може мати місце також за волевиявленням кожного з учасників правовідносин і за відсутності у договорі застереження щодо такого врегулювання спору.

Таким чином, обрання певного засобу правового захисту, у тому числі, і досудового врегулювання спору, є правом, а не обов'язком особи, яка добровільно, виходячи з власних інтересів, його використовує. Встановлення законом обов'язкового досудового врегулювання спору обмежує можливість реалізації права на судовий захист.

Надаючи правову кваліфікацію викладеним обставинам з урахуванням фактичних та правових підстав позовних вимог, суд виходить з наступного.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про ринок природного газу» постачання природного газу здійснюється відповідно до договору, за яким постачальник зобов'язується поставити споживачеві природний газ належної якості та кількості у порядку, передбаченому договором, а споживач зобов'язується оплатити вартість прийнятого природного газу в розмірі, строки та порядку, передбачених договором. Якість та інші фізико-хімічні характеристики природного газу визначаються згідно із встановленими стандартами та нормативно-правовими актами.

Права та обов'язки постачальників і споживачів визначаються цим Законом, Цивільним і Господарським кодексами України, правилами постачання природного газу, іншими нормативно-правовими актами, а також договором постачання природного газу.

Суд відхиляє доводи ТОВ «Ресурсозбереження» про те, що нормативно-правове обґрунтування позову є неналежним, що, на думку відповідача, є підставою для відмови в задоволенні позову.

Так, Велика Палата Верховного Суду у постанові від 04.12.2019 у справі № 917/1739/17 наголосила, що саме на суд покладено обов'язок надати правову кваліфікацію відносинам сторін, виходячи із фактів, установлених під час розгляду справи, та визначити, яку правову норму необхідно застосувати для вирішення спору. Самостійне застосування судом для прийняття рішення саме тих норм матеріального права, предметом регулювання яких є відповідні правовідносини, не призводить до зміни предмета позову та/або обраного позивачем способу захисту.

Суд, з'ясувавши при розгляді справи, що сторона або інший учасник судового процесу на обґрунтування своїх вимог або заперечень посилався не на ті норми права, що фактично регулюють спірні правовідносини, самостійно здійснює правильну правову кваліфікацію останніх та застосовує для прийняття рішення ті норми матеріального і процесуального права, предметом регулювання яких є відповідні правовідносини (аналогічну правову позицію викладено у постанові Великої Палати Верховного Суду від 25.06.2019 у справі № 924/1473/15).

Як вбачається з матеріалів справи, укладений між сторонами договір постачання природного газу № 2168/1718-ТЕ-17 від 21.09.2017 за своєю правовою природою є договором постачання енергетичними та іншими ресурсами.

За змістом ст. 714 Цивільного кодексу України за договором постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу одна сторона (постачальник) зобов'язується надавати другій стороні (споживачеві, абонентові) енергетичні та інші ресурси, передбачені договором, а споживач (абонент) зобов'язується оплачувати вартість прийнятих ресурсів та

дотримуватись передбаченого договором режиму її використання, а також забезпечити безпечно експлуатацію енергетичного та іншого обладнання.

До договору постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, положення про договір поставки, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин сторін.

Відповідно до ч. 1, 6 ст. 265 Господарського кодексу України за договором поставки одна сторона - постачальник зобов'язується передати (поставити) у зумовлені строки (строк) другій стороні - покупцеві товар (товари), а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар (товари) і сплатити за нього певну грошову суму. До відносин поставки, не врегульованих цим Кодексом, застосовуються відповідні положення Цивільного кодексу України про договір купівлі-продажу.

Згідно з ч. 1, 2 ст. 692 Цивільного кодексу України покупець зобов'язаний оплатити товар після його прийняття або прийняття товаророзпорядчих документів на нього, якщо договором або актами цивільного законодавства не встановлений інший строк оплати товару. Покупець зобов'язаний сплатити продавцеві повну ціну переданого товару.

Згідно з частинами 1 та 2 ст. 193 Господарського кодексу України суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. Кожна сторона повинна вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу. Порушення зобов'язань є підставою для застосування господарських санкцій, передбачених цим Кодексом, іншими законами або договором.

Відповідно до ст. 526 Цивільного кодексу України зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Якщо у зобов'язанні встановлений строк (термін) його виконання, то воно підлягає виконанню у цей строк (термін) (ч. 1 ст. 530 Цивільного кодексу України).

Судом встановлено, що станом на момент звернення НАК «Нафтогаз України» з позовом до суду заборгованість відповідача за поставлений позивачем природний газ становила 1605839,83 грн, з яких 964497,02 грн відповідачем визнано у відзиві на позовну заяву.

Водночас матеріалами справи підтверджується, що після звернення НАК «Нафтогаз України» з позовом до суду та відкриття провадження у даній справі ТОВ «Ресурсозбереження» сплачено на користь позивача 130000,00 грн заборгованості за Договором, що підтверджується наявними в матеріалах справи копіями платіжних доручень: № 1573 від 29.04.2020 на суму 60000,00 грн та № 1574 від 30.04.2020 на суму 70000,00 грн.

За таких обставин суд дійшов висновку про закриття провадження у справі в частині стягнення 130000,00 грн основного боргу на підставі пункту 2 частини 1 статті 231 ГПК України з огляду на відсутність предмета спору в цій частині.

Водночас невизнаною відповідачем є сума боргу в розмірі 511342,81 грн, що складається з вартості поставленого позивачем природного газу у серпні-вересні 2018 року. Підставами невизнання відповідачем указаної заборгованості стало те, що додатковими угодами до Договору, які долучені до позовної заяви, сторони не обумовлювали постачання природного газу у серпні-вересні 2018 року. Відповідач вважає, що постачання на вказану суму є позадоговірним та обов'язок зі сплати такої заборгованості настав би у відповідача за умови пред'явлення відповідачем вимоги про її сплату.

Зі свого боку, позивачем до матеріалів справи надано копії додаткових угод до Договору № 4 від 02.08.2018 та № 5 від 03.09.2018, за умовами яких сторони обумовили постачання природного газу протягом серпня 2018 року - орієнтовним обсягом до 100,0 тис. куб. м, та

вересня 2018 року - орієнтовним обсягом до 100,0 тис. куб. м. Зазначені додаткові угоди містять підписи уповноважених представників постачальника і споживача та скріплені печатками їхніх підприємств.

У матеріалах справи також наявні акти приймання-передачі природного газу від 31.08.2018 на суму 68336,00 грн та від 30.09.2018 на суму 443006,81 грн, з яких вбачається, що постачання природного газу за вказаний період здійснено на підставі договору від 21.09.2017 № 2168/1718-ТЕ-17. З боку відповідача вказані акти підписані та скріплені його печаткою без жодних зауважень та заперечень. Обсяг поставленого природного газу у спірні періоди не перевищив обсягу, обумовленого сторонами в додаткових угодах.

Таким чином безпідставними є твердження відповідача щодо позадоговірного постачання природного газу позивачем у серпні та вересні 2018 року.

Враховуючи викладене в сукупності, матеріалами справи підтверджується наявність у відповідача грошового зобов'язання перед позивачем з оплати вартості поставленого природного газу, строк виконання якого настав, і яке відповідачем у повному обсязі не виконане, відтак суд дійшов висновку, що позовна вимога про стягнення з відповідача основного боргу підлягає задоволенню в сумі 1475839,83 грн.

У зв'язку з порушенням відповідачем визначеного пунктом 6.1. Договору строку оплати вартості природного газу позивач нарахував та заявив до стягнення з ТОВ «Ресурсозбереження» 165336,74 грн пені, 81686,99 грн 3% річних та 148664,35 грн інфляційних втрат.

Відповідно до ст. 610 Цивільного кодексу України порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Нормами ст. 612 Цивільного кодексу України встановлено, що боржник вважається таким, що прострочив, якщо він не приступив до виконання зобов'язання або не виконав його у строк, встановлений договором або законом.

Неналежне виконання відповідачем зобов'язань щодо здійснення своєчасної оплати за поставлений природний газ за договором постачання природного газу № 2168/1718-ТЕ-17 від 21.09.2017 підтверджено матеріалами справи.

Згідно з ч. 1 ст. 625 Цивільного кодексу України боржник не звільняється від відповідальності за неможливість виконання ним грошового зобов'язання.

Нормами ст. 611 Цивільного кодексу України передбачено, що у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом, зокрема, сплата неустойки.

Відповідно до ч. 1 ст. 546 Цивільного кодексу України та ст. 230 Господарського кодексу України виконання зобов'язання може забезпечуватися, крім іншого, неустойкою.

Частиною 1 ст. 548 Цивільного кодексу України встановлено, що виконання зобов'язання (основного зобов'язання) забезпечується, якщо це встановлено договором або законом.

У відповідності до ст. 549 Цивільного кодексу України неустойкою (штрафом, пенею) є грошова сума або інше майно, які боржник повинен передати кредиторі у разі порушення боржником зобов'язання. Пенею є неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання.

Згідно з ч. 1 ст. 550 Цивільного кодексу України право на неустойку виникає незалежно від наявності у кредитора збитків, завданих невиконанням або неналежним виконанням зобов'язання.

Частиною 6 ст. 232 Господарського кодексу України передбачено, що нарахування штрафних санкцій за прострочення виконання зобов'язання, якщо інше не встановлено законом або договором, припиняється через шість місяців від дня, коли зобов'язання мало

бути виконано.

У пункті 8.2. Договору сторони передбачили, що у разі прострочення споживачем оплати згідно з пунктом 6.1. цього договору він зобов'язується сплатити постачальнику пеню в розмірі 16,4% річних, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який нараховується пеня, розраховану від суми простроченого платежу за кожний день прострочення.

Додатковою угодою № 1 від 11.01.2018 сторони внесли зміни в пункт 8.2. Договору, зокрема щодо розміру пені та визначили пеню у розмірі 15,3% річних, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який нараховується пеня, розраховану від суми простроченого платежу за кожний день прострочення. Згідно із зазначеним пунктом нарахування пені не здійснюється постачальником на суми оплат, проведені споживачем відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 256 від 04.03.2002. Відповідно до пункту 6 додаткової угоди № 1 вона набирає чинності з дати її підписання і діє з 01.01.2018.

Отже відповідач за умовами Договору зобов'язався нести відповідальність за прострочення оплати природного газу та сплатити штрафні санкції, а позивач з огляду на неналежне виконання відповідачем своїх зобов'язань щодо своєчасної оплати природного газу, керуючись чинним законодавством та умовами пункту 8.2. Договору № 2168/1718-ТЕ-17 від 21.09.2017, нарахував і заявив до стягнення з відповідача у цій справі пеню в розмірі 165336,74 грн за загальний період прострочення з 28.11.2017 по 24.04.2019.

Судом здійснено перевірку розрахунку пені за допомогою калькулятора штрафів системи «Ліга:Закон» і встановлено, що під час його проведення позивачем вірно визначено суми заборгованості та періоди прострочення (за кожним актом приймання-передачі природного газу окремо) з урахуванням здійснених відповідачем часткових оплат. Перевіркою виконаного позивачем розрахунку порушень норм чинного законодавства та умов Договору судом не встановлено.

При цьому суд не погоджується з твердженнями відповідача щодо порушення позивачем ч. 6 ст. 232 Господарського кодексу України під час нарахування пені, оскільки, перевіривши розрахунок пені, судом встановлено, що пеня за кожним актом окремо нараховувалась в межах шестимісячного строку.

За таких обставин позовні вимоги про стягнення з відповідача 165336,74 грн пені є правомірними та підлягають задоволенню повністю.

Згідно з ч. 2 ст. 625 Цивільного кодексу України в разі порушення грошового зобов'язання боржник, який прострочив його виконання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Нарахування 81686,99 грн 3% річних здійснено позивачем на прострочену заборгованість по кожному акту приймання-передачі окремо за загальний період з 28.11.2017 по 19.02.2020. Інфляційні втрати в сумі 148664,35 грн нараховано на прострочену заборгованість за зобов'язаннями травня-вересня 2018 року за загальний період прострочення з липня 2018 року по січень 2020 року від кожного акта окремо.

Стаття 625 входить до розділу I «Загальні положення про зобов'язання» книги 5 Цивільного кодексу України, тому в ній визначені загальні правила відповідальності за порушення грошового зобов'язання і її дія поширюється на всі види грошових зобов'язань, якщо інше не передбачено спеціальними нормами, що регулюють суспільні відносини з приводу виникнення, зміни чи припинення окремих видів зобов'язань.

За змістом частини другої статті 625 Цивільного кодексу України нарахування інфляційних втрат на суму боргу та трьох процентів річних входять до складу грошового зобов'язання і є особливою мірою відповідальності боржника за прострочення грошового зобов'язання, оскільки виступають способом захисту майнового права та інтересу, який полягає у

відшкодуванні матеріальних втрат кредитора від знецінення грошових коштів унаслідок інфляційних процесів та отриманні компенсації від боржника за неналежне виконання зобов'язання.

Вимагати сплати суми боргу з врахуванням індексу інфляції, а також 3% річних є правом кредитора, яким останній наділений в силу нормативного закріплення зазначених способів захисту майнового права та інтересу.

Наведеним спростовуються твердження відповідача щодо безпідставного нарахування позивачем на підставі ст. 625 Цивільного кодексу України 3% річних та інфляційних втрат за прострочення виконання грошового зобов'язання.

Судом здійснено перевірку розрахунку 3% річних та інфляційних втрат і встановлено, що під час його проведення позивачем вірно визначено суми заборгованості та періоди прострочення (за кожним актом приймання-передачі природного газу окремо) з урахуванням часткових оплат. Перевіркою виконаного позивачем розрахунку порушень норм чинного законодавства та умов Договору судом не встановлено, з огляду на що позовні вимоги про стягнення з відповідача 81686,99 грн 3% річних та 148664,35 грн інфляційних втрат є такими, що підлягають задоволенню повністю.

Також відповідач у відзиві просив суд, в порядку ст. 239 ГПК України, визначити порядок виконання судового рішення шляхом встановлення обмеження на пред'явлення виконавчого документа до виконання на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни, а також розстрочити виконання суми заборгованості на термін - 1 (один) рік рівними частинами, що сплачуються/стягуються щомісяця.

Мотивуючи вказане клопотання, відповідач стверджує про те, що збитки ТОВ «Ресурсозбереження» за 2017 рік склали 141,2 тис. грн, за 2018 рік - 550,2 тис. грн, за 2019 рік - 406,6 тис. грн, на підтвердження чого відповідач до відзиву долучив копії податкових декларацій з податку на прибуток підприємства за відповідні роки.

Згідно з ч. 1 ст. 239 ГПК України суд, який ухвалив рішення, може визначити порядок його виконання, надати відстрочення або розстрочити виконання, вжити заходів для забезпечення його виконання, про що зазначає в рішенні.

По-перше, суд зауважує, що вимога відповідача про визначення порядку виконання судового рішення шляхом обмеження на пред'явлення виконавчого документа до виконання на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни - є такою, що не ґрунтується на вимогах чинного процесуального законодавства і, відповідно, не підлягає задоволенню.

Що стосується надання розстрочки, судом враховано, що відповідно до частин 3 та 4 статті 331 ГПК України підставою для встановлення або зміни способу або порядку виконання, відстрочки або розстрочки виконання судового рішення є обставини, що істотно ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим. Вирішуючи питання про відстрочення чи розстрочення виконання судового рішення, суд також враховує: 1) ступінь вини відповідача у виникненні спору; 2) стосовно фізичної особи - тяжке захворювання її самої або членів її сім'ї, її матеріальний стан; 3) стихійне лихо, інші надзвичайні події тощо.

Винятковість обставин, які повинні бути встановлені судом щодо надання розстрочки виконання судового рішення, має бути підтверджена відповідними засобами доказування які можуть підтвердити неможливість чи ускладнення виконання рішення.

На думку суду, наведені заявником доводи в обґрунтування своєї заяви не свідчать про наявність саме обставин, які істотно ускладнюють та виключають можливість виконання судового рішення у розумінні ст. 331 ГПК України. Так, збитковість від господарської діяльності за 2017-2019 рр. не може вважатись такою обставиною, що істотно ускладнює виконання рішення або робить його неможливим на теперішній час. Докази фінансового стану ТОВ «Ресурсозбереження» на момент ухвалення рішення в матеріалах справи відсутні. Водночас слід зазначити, що підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на

власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку (ст. 42 Господарського кодексу України).

Також відповідачем не надано до суду належних та допустимих доказів відсутності коштів на рахунках ТОВ «Ресурсозбереження», наявної загрози банкрутства чи інших виняткових обставин, які станом на час розгляду справи судом можуть свідчити про ускладнення виконання рішення.

Враховуючи викладене, а також приймаючи до уваги те, що надання розстрочення виконання рішення є правом господарського суду, а відповідач не довів наявності виключних обставин, як підстави для надання розстрочення судового рішення, суд не вбачає правових підстав для задоволення клопотання відповідача про розстрочення виконання рішення суду.

Суд звертає увагу, що після набрання рішенням законної сили відповідач не позбавлений права звернутись до суду з відповідним клопотанням про розстрочення виконання судового рішення в порядку ст. 331 ГПК України.

Враховуючи викладене вище в сукупності, суд дійшов висновку, що провадження у справі в частині позовних вимог про стягнення з відповідача 130000,00 грн основного боргу підлягає закриттю за відсутності предмета спору, в решті - позов підлягає задоволенню повністю та з відповідача на користь позивача підлягають до стягнення: 1475839,83 грн основного боргу, 165336,74 грн пені, 81686,99 грн 3% річних та 148664,35 грн інфляційних втрат.

Під час розподілу судових витрат, пов'язаних зі сплатою судового збору, судом враховано, що згідно з п. 2 ч. 1 ст. 129 ГПК України судовий збір покладається у спорах, що виникають при виконанні договорів та з інших підстав, - на сторони пропорційно розміру задоволених позовних вимог.

Водночас ст. 130 ГПК України передбачає, що у разі укладення мирової угоди до прийняття рішення у справі судом першої інстанції, відмови позивача від позову, визнання позову відповідачем до початку розгляду справи по суті суд у відповідній ухвалі чи рішенні у порядку, встановленому законом, вирішує питання про повернення позивачу з державного бюджету 50 відсотків судового збору, сплаченого при поданні позову. Аналогічні положення викладені у ст. 7 Закону України «Про судовий збір».

Відповідно до ч. 9 ст. 129 ГПК України, у випадку, якщо спір виник внаслідок неправильних дій сторони, суд має право покласти на таку сторону судові витрати повністю або частково незалежно від результатів вирішення спору.

Матеріалами справи підтверджується, що відповідачем визнано позов у відзиві на позовну заяву в частині позовних вимог в сумі 964497,02 грн, що є підставою, в силу вимог ч. 1 ст. 130 ГПК України та Закону України «Про судовий збір», для повернення позивачу 50% судового збору з Державного бюджету України пропорційно розміру визнаних позовних вимог.

Таким чином 50% судового збору в частині розміру визнаних позовних вимог (964497,02 грн) в сумі 7233,73 грн підлягає поверненню позивачу з Державного бюджету на підставі ч. 1 ст. 130 ГПК України. Решта 50% судового збору, в частині визнаних позовних вимог, у розмірі 7233,73 грн покладається на відповідача. Сума судового збору в частині задоволених позовних вимог, що не визнаються відповідачем, а також у частині вимог, за якими провадження у справі закрито, з урахуванням приписів ч. 9 ст. 129 ГПК України, покладається на ТОВ «Ресурсозбереження», а саме - у сумі 15555,46 грн. Отже загальна сума судового збору, яка покладається судом на відповідача за наслідками розгляду справи, складає 22789,19 грн (7233,73 грн + 15555,46 грн).

Керуючись ст. ст. 73, 74, 76-80, 129, 130, п. 2 ч. 1 ст. 231, 237, 238, 240, 242 Господарського процесуального кодексу України, суд

ВИРШИВ:

1. В частині позовних вимог про стягнення 130000,00 грн основного боргу - провадження закрити.
2. В іншій частині позов задовольнити повністю.
3. Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю «Ресурсозбереження» (08132, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Вишневе, вул. Європейська, буд. 34 Б; код ЄДРПОУ [31254730](#)) на користь Акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (01601, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, буд. 6; код ЄДРПОУ [20077720](#)): 1475839 (один мільйон чотириста сімдесят п'ять тисяч вісімсот тридцять дев'ять) грн 83 коп. основного боргу, 165336 (сто шістдесят п'ять тисяч триста тридцять шість) грн 74 коп. пені, 81686 (вісімдесят одну тисячу шістсот вісімдесят шість) грн 99 коп. 3% річних, 148664 (сто сорок вісім тисяч шістсот шістдесят чотири) грн 35 коп. інфляційних втрат та 22789 (двадцять дві тисячі сімсот вісімдесят дев'ять) грн 19 коп. судового збору.
4. Відмовити Товариству з обмеженою відповідальністю «Ресурсозбереження» у задоволенні клопотання про розстрочення виконання судового рішення.
5. Наказ видати після набрання рішенням законної сили.
6. Повернути Акціонерному товариству «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (01601, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, буд. 6; код ЄДРПОУ [20077720](#)) з Державного бюджету України 7233 (сім тисяч двісті тридцять три) грн 73 коп. судового збору, сплаченого на підставі платіжного доручення № 0000003974 від 16.04.2020 на суму 30022,92 грн, оригінал якого знаходиться в матеріалах господарської справи № 911/1034/20.

Дане рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. Апеляційна скарга може бути подана протягом двадцяти днів з дня складення повного тексту рішення відповідно до ст. ст. 240-241 Господарського процесуального кодексу України.

Повне рішення складено 11.11.2020.

Суддя О.В. Щоткін